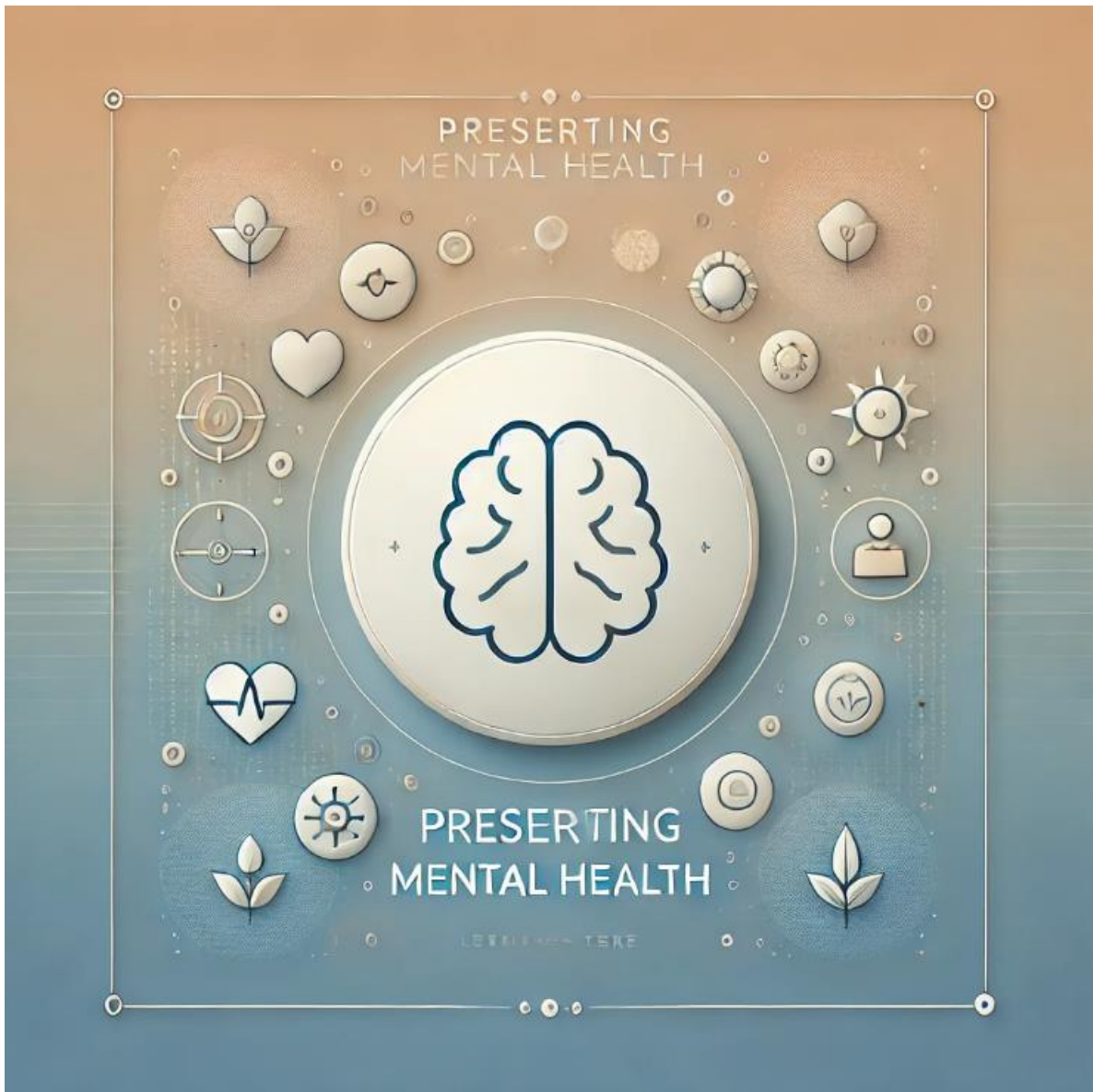

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
ОСОБИСТОСТІ: ТУРБУЄМОСЬ ПРО СЬОГОДЕННЯ
- ПЛЕКАЄМО МАЙБУТНЄ:
збірник наукових праць
учасників круглого столу**

КИЇВ-2024

УДК 159.9 (043.2)

ББК 88.4я43

З 41

Рецензенти:

Андрущенко Т.В. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри психології, Факультет психології УДУ імені Михайла Драгоманова;

Мозгова Г.П. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психосоматики та психології здоров'я, Факультет психології УДУ імені Михайла Драгоманова.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету психології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 5 від 30 жовтня 2024 р.).

Збереження психічного здоров'я особистості: турбуємось про сьогодні – плакаємо майбутнє: збірник наукових праць учасників міжвузівського круглого столу (21 жовтня 2024 року, м.Київ) [Електронне видання] / Ред. колегія: Вольнова Л.М. – Київ, 2024. – 400 с.

Збірник містить тези доповідей учасників круглого столу та охоплює проблемні питання, що стосуються: особливостей професійної діяльності психолога у різних сферах та з різними групами клієнтів щодо збереження психічного здоров'я, актуальних проблеми соціалізації особистості у воєнний час, особливостей психологічної реабілітації, адаптації та психокорекції особистості в умовах війни, емоційного вигорання спеціалістів допоміжних професій та шляхів його подолання, особливостей комунікації у професійній діяльності психолога, психологічних особливостей спілкування в інформаційному просторі, психологічних механізмів становлення цінностей особистості, психологічної допомоги особистості в конфліктних ситуаціях, професійного благополуччя як ресурсу психічного здоров'я особистості.

© Колектив авторів, 2024

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024

Специфіка комунікації в діяльності психолога включає не лише загальні принципи, а й застосування особливих технік, для створення атмосфери безпеки, відкритості та співпраці.

Отже, особливості комунікації у професійній діяльності психолога - це багатогранний процес, від якого залежить успіх психологічної допомоги та особистісний розвиток клієнта.

Список використаних джерел

1. Комунікативна компетентність, її складова. URL: <http://surl.li/pmzaec>
2. Казібекова В. Психологічні особливості комунікативної компетентності майбутніх фахівців. Інсайт. 2019. 66 с.
3. Роль комунікації у професійній діяльності психолога. URL: <http://surl.li/qsdtmm>
4. Професійна комунікативна компетентність психолога як умова його успішної діяльності. URL: <http://surl.li/hltkjd>

Степаненко Інна Миколаївна

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної психології,
УДУ імені Михайла Драгоманова*

ВПЛИВ СОРОМ'ЯЗЛИВОСТІ НА КОМУНІКАТИВНУ СФЕРУ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА

Актуальність проблеми. Сучасні реалії воєнних дій в Україні, потребують активного залучення психологів-практиків до роботи з суспільством. Професія психолога, як динамічний вид праці, вимагає емоційної стійкості, поведінкової саморегуляції та комунікативної компетентності, які можуть бути порушені, під впливом сором'язливості.

Ступінь розроблення проблеми. На сьогоднішній день, питання впливу сором'язливості на комунікативну сферу особистості залишається актуальним та недостатньо вивченим. Сором'язливість, була предметом дослідження багатьох науковців: Ф. Зімбардо, К. Ізард М. Кляйн, П. Пілконіс. За визначенням Ф. Зімбардо [1], сором'язливість має негативний вплив на формування та становлення особистості, а особливо, її комунікативної

сфери. К. Ізард [2], розглядав сором'язливість як властивість, яка обмежує людину в її індивідуальному та соціальному розвитку, блокуючи розвиток комунікативних здібностей.

Виклад основного матеріалу. Професійне становлення та розвиток психолога-практика, дуже тісно пов'язана з комунікативною спроможністю та компетентністю особистості. Комунікативна спроможність за визначенням Д. Хаймса [3], являє собою здатність людини точно, гнучко та швидко використовувати вербальну та не вербальну комунікацію у взаємодії з іншими людьми. У професійній діяльності психолога, комунікативна сфера займає провідне місце, адже передбачає наявність знань, умінь та навичок у сфері спілкування. Комунікативна сфера психолога-практика включає здатність та вміння аналізувати та оцінювати комунікативні ситуації, вибирати раціонально-вірні стратегії взаємодії, вступати в діалог з людьми різного вікового періоду та соціально-культурного простору.

Сором'язливість являє собою складні психологічні утворення особистості, які утруднюють процес взаємодії з іншими людьми та негативно впливають на комунікативну сферу професійної діяльності психолога, викликаючи: дискомфорт у спілкуванні (уникнення соціальних ситуацій та довгих діалогів); заниження самооцінки (мінімізація прояву своїх почуттів та думок, не здатність до відвертості та розкритості у спілкуванні); когнітивну (нелогічність висновків щодо інших людей та подій) та поведінкову (нездатність повноцінно використовувати невербальну комунікацію) скутості.

У професійній площині, сором'язливість значною мірою відображена у складнощах встановлення довірливої атмосфери між психологом та клієнтом, у емпатії вираження почуттів та страху оціночного ставлення.

Як *висновок*, можна зазначити, що сором'язливість виступає значним негативним фактором впливу на комунікативну сферу професійної діяльності психолога, адже зачіпає комунікативну, поведінкову та когнітивну сфери особистості.

Список використаних джерел

1. Zimbardo P. G. Improving team performance and participation via computer-mediated turn taking and informational prompts / P. Zimbardo, J. Linsenmeier, L. Kabat, P. Smith. *ONR technical report no. Z – 81-01.* – Stanford : 1981.
2. Yzard K. Э. *Psikhologhiya emotsyi.* SPb.: Pyter, 2011. 461 s.
3. Hais D.G. How many levels should a grammar recognize? // *Language and discourse: Rest and Protest.* Amsterdam, Philadelphia. 2006, 12 p.